

ΚΡΥΦΗ ΣΥΝΤΑΓΗ - THE CAKEMAKER

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Οφίρ Ραούλ Γκράιτσερ
Ηθοποιοί: Τιμ Κάλκχοφ, Σάρα Άντλερ, Ρόι Μίλερ.

Φωτογραφία: Όμιρ Αλόνι
Μοντάζ: Μίχαλ Οπενχάιμ
Μουσική: Ντομνίκ Σαρπαντιέ
Χώρα: Γερμανία, Ισραήλ (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 104'

Πρώτη προβολή: 6.00 μ.μ.
Δεύτερη προβολή: 8.15 μ.μ.
Τρίτη προβολή: 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 10 Βραβεία και 19 Υποψηφιότητες
 - Berlin Jewish Film Festival 2018, 2 Βραβεία, Καλύτερης Σκηνοθεσίας και Καλύτερης Ισραηλινής Ταινίας
 - Festival du Cinéma Israélien de Montréal 2018 Βραβείο της Επιτροπής στη Σκηνοθεσία.
 - Jerusalem Film Festival 2017, 2 Βραβεία, Βραβείο Μοντάζ και Βραβείο στον Ofir Raul Graizer.
 - Karlovy Vary International Film Festival 2017, Βραβείο Οικουμενικής Επιτροπής στον Ofir Raul Graizer
 - Kosmorama, Trondheim Internasjonale Filmfestival 2018 Βραβείο Κοινού
 - Miami Jewish Film Festival 2018, Βραβείο Κριτών
 - Molodist International Film Festival 2018 Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής
 - Provincetown International Film Festival 2018 Βραβείο John Schlesinger
 - 19 Υποψηφιότητες σε Φεστιβάλ.

Ο Τόμας είναι ένας Γερμανός ζαχαροπλάστης που κάνει σχέση με έναν Ισραηλινό οικογενειάρχη ο οποίος ταξιδεύει συχνά στο Βερολίνο. Όταν ο τε-

λευταίος σκοτώνεται σε τροχαίο, ο Τόμας ταξιδεύει στην Ιερουσαλήμ για να μάθει περισσότερα για τον αγαπημένο του, σε μια μελαγχολική και διεισδυτική κινηματογραφική μελέτη πάνω στην απώλεια, στις προσωπικές μνήμες, στη συγχώρεση, στις προκαταλήψεις που χωρίζουν και στις βασικές ανάγκες που ενώνουν τους ανθρώπους.

Αφοπλιστικά συναισθηματική, διακριτικά λυρική και απροσδόκητα σύνθετη, μια ταινία για τις διαδρομές της ζωής και τη γεύση της απώλειας και της λαχτάρας, που δεν ακολουθεί καμιά απολύτως συνταγή.

Αν και εκ πρώτης όψεως το επάγγελμα του Τόμας, του κεντρικού ήρωα (τουλάχιστον του πρώτου μισού) της ταινίας, κρατά σημαντικό μεν, δεύτερο δε ρόλο σε αυτήν την απλή μα πολύτιμη «Κρυφή Συνταγή», στην πραγματικότητα τα πάντα εδώ περιστρέφονται γύρω του. Γύρω από μια κουζίνα, έναν πάγκο κι ένα φούρνο, όπου βοηθούν τους ανθρώπους να μοιράζονται (γαστρονομικές) απολαύσεις και να έρχονται εγγύτερα, ξεπερνώντας θρησκευτικά δόγματα, γλωσσικά εμπόδια και πολιτισμικές διαφορές. Ο Τόμας είναι ένας Γερμανός νεαρός ζαχαροπλάστης που κάνει σχέση με τον Όρεν, έναν παντρεμένο Ισραηλινό με παιδί, ο οποίος ταξιδεύει συχνά στο Βερολίνο για δουλειές. Μοιάζουν αμοιβαία ερωτευμένοι, αν και ο Όρεν εκθειάζει την αξία της οικογένειας στον Τόμας, ο οποίος ζει μια ήσυχη, μοναχική ζωή. Έτσι, όταν ο τελευταίος δεν έχει νέα από τον εραστή του, ο οποίος δεν τον συναντά την προκαθορισμένη ημερομηνία και δεν απαντάει στα τηλεφωνήματά του, τον αναζητά στην εταιρεία όπου εργάζεται. Μόλις μάθει πως έχει σκοτωθεί σε τροχαίο στην πατρίδα του, αποφασίζει να ταξιδέψει μέχρι εκεί για να μάθει περισσότερα για το παρελθόν του

αγαπημένου του.

Στην πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του ο 37χρονος Ισραηλινός Οφίρ Ραούλ Γκράιτσερ, με θητεία στη video art, στο ντοκιμαντέρ και στη διδασκαλία... μαγειρικής, εντυπωσιάζει με την ώριμη αφηγηματική του λιτότητα. Χωρίς πολλά λόγια αλλά και χωρίς αργόσυρτες, βαρύγδουπες σιωπές, με πιο ενεργητικό, κινητικό φιλμάρισμα στο Ισραήλ και πιο μεθοδικά αυστηρό στη Γερμανία, ακολουθεί τον αμήχανο ήρωα σε ένα ταξίδι ανακάλυψης όλων όσα έκρυβε η σύντομη, παθιασμένη σχέση του και μέσω αυτών όλα όσα δεν γνωρίζει ακόμη για τον ίδιο του τον εαυτό. Εσωστρεφής και λιγομίλητος, θα πλησιάσει τη σύζυγο του Όρεν, την Ανάτ, μέσω της μαγειρικής, πλάνοντας δουλειά στο café της, πρώτα ως λαντζέρης και κατόπιν ως ζαχαροπλάστης, χωρίς φυσικά να της αποκαλύψει το παραμικρό.

Η αίσθηση της γεύσης και η διαδικασία της ετοιμασίας του φαγητού, μία από τις βασικότερες ανθρώπινες τελετουργίες και μεθόδους επικοινωνίας, θα τους φέρει κοντά, με τον Γκράιτσερ να χειρίζεται δεξιοτεχνικά τα ψέματα που τους ενώνουν και τις ιστορικές (Γερμανός - Εβραία) και πολιτισμικές (το café τηρεί την αυστηρή θρησκευτική δίαιτα κόσερ) διαφορές που μπορούν να τους χωρίσουν. Μέσα από αυτό το πολύπλοκο περιβάλλον, γεμάτο εκκρεμότητες, κοινωνικούς περιορισμούς και «αόρατη» σημειολογία, μια διπλή πορεία προς την αυτογνωσία ξεκινάει (και η Ανάτ αρχίζει να ανακαλύπτει μέσω του Τόμας πράγματα για τον εαυτό της), σε μια μελαγχολική και διεισδυτική μελέτη πάνω στην απώλεια, στις προσωπικές μνήμες, στη συγχώρεση, στις προκαταλήψεις που απομακρύνουν και στις βασικές ανάγκες που ενώνουν τους ανθρώπους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Από το φεστιβάλ του Κάρλοπι Βάρι (και Οικουμενικό Βραβείο καλύτερης ταινίας) μας έρχεται αυτή η ταινία του Ισραηλινού Οφίρ Ραούλ Γκράιτσερ. Μια ακόμη ταινία με θέμα την απώλεια, τη φορά αυτή σε σχέση με ένα ομοφυλόφιλο. Ο βασικός ήρωας της ταινίας, ο Γερμανός ζαχαροπλάστης Τόμας (φτιάχνει τα κέικ του τίτλου), ερωτευμένος με τον Όρεν, ανακαλύπτει ξαφνικά πως ο εραστής του σκοτώθηκε σε αυτοκινητικό δυστύχημα στην Ιερουσαλήμ.

Ένας συντετριμμένος από την απώλεια Τόμας θα ξεκινήσει για ένα ταξίδι αναζήτησης και απρόσμενων ανακαλύψεων (ο Όρεν ήταν παντρεμένος με μια γυναίκα, την Ανάτ) και θα προσπαθήσει να διαμορφώσει τη μελλοντική ζωή του, με βάση την ασυνήθιστη σχέση που αρχίζει να αναπτύσσεται ανάμεσα σ' αυτόν και την Ανάτ. Σχέση που ξεπερνά την καταγωγή, τη θρησκεία και την πολιτισμική κληρονομιά του καθενός και που δείχνει πως η κατανόηση και η αγάπη έχουν μεγαλύτερες παραμέτρους απ' ό,τι πιστεύουμε.

Όπως ανέφερε ο ίδιος ο Γκράιτσερ, η ταινία «ένα μελαγχολικό, αν και ζωντανό, πορτρέτο της Ιερουσαλήμ, βασισμένη σε μια προσωπική εμπειρία, παρουσιάζει χαρακτήρες που θέλουν να παραμερίσουν τους ορισμούς της εθνικότητας, της σεξουαλικότητας και της θρησκείας. Είναι μια ταινία γεμάτη αγάπη για τους ανθρώπους, τη ζωή, το φαγητό και το σινεμά. Είναι η ιστορία μου». Αποτέλεσμα: να μας προσφέρει μια όμορφη, τρυφερή, μαζί και ανατρεπτική (για τις συντηρητικές, πάνω στο σεξ, αντιλήψεις του σύγχρονου Ισραήλ) ταινία, **κρυφή συνταγή όχι μόνο για το νόστιμο φαγητό αλλά και για τον έρωτα και τις ανθρώπινες σχέσεις.**

ΝΙΝΟΣ ΦΕΝΕΚ ΜΙΚΕΛΙΔΗΣ

Ο Τόμας, ένας ταλαντούχος Γερμανός ζαχαροπλάστης, είναι ο εραστής του Όρεν, ενός παντρεμένου άνδρα από το Ισραήλ, που επισκέπτεται συχνά το Βερολίνο για δουλειές. Όταν ο Όρεν σκοτώνεται σε τροχαίο, ο Τόμας ταξιδεύει στην Ιερουσαλήμ για να μάθει περισσότερα για το παρελθόν του αγαπημένου του. Ετσι, θα πλησιάσει τη γυναίκα του, την Ανάτ, κρατώντας κρυφή την ταυτότητά του και προτείνοντάς της να δουλέψει στο café της. Εκείνη δέχεται. Τα γλυκά που φτιάχνει θα φέρουν κοσμοσυρροή στο κατάστημα, αλλά ο ίδιος κάνει δύο βασικά λάθη: δεν χρησιμοποιεί κόσερ υλικά και αδυνατεί να προβλέψει πού θα καταλήξει η σχέση του με τη νεαρή χήρα. Και προκειμένου να προστατέψει την πραγματική του ταυτότητα θα τραβήξει το ψέμα του μέχρι απροσδόκητα άκρα.

Πολύ συχνά τα πιο νόστιμα γλυκά είναι αυτά που βασίζονται στις πιο κλασικές συνταγές και όταν τα υλικά είναι σωστά και η εκτέλεση όσο προσεκτική χρειάζεται, το ίδιο μπορεί να συμβεί και στο σινεμά. Η «Κρυφή Συνταγή» του Οφίρ Ραούλ Γκράιτσερ, δεν είναι μια από εκείνες τις ταινίες που έχουν να προτείνουν κάτι αληθινά καινούριο ή ριζοσπαστικό, μα αντίθετα από το είδος εκείνο που επιβεβαιώνει πως η απλότητα, η καθαρότητα του συναισθήματος, η αθωότητα του βλέμματος και μια ανοιχτή καρδιά, ψήνουν κάτι που είναι πιο πλούσιο από το άθροισμα των μερών του.

Μελαγχολική και τρυφερή, θλιμμένη στην ουσία της, αλλά όχι δίχως ελπίδα, η ιστορία του φιλμ ακολουθεί μια διαδρομή που δεν κρύβει ιδιαίτερες εκπλήξεις στην ακολουθία των γεγονότων μα που κατορθώνει να χτίσει μέσα από την αφαίρεση μια σειρά από χαρακτήρες που είναι σύνθετοι, αληθινοί, γοητευτικοί κι απροσδόκητοι. Και οι οποίοι στην ουσία μοιράζονται πολλά περισσότερα από την σχέση τους με έναν άνθρωπο που δεν είναι πια εκεί.

Η ανάγκη να ανήκεις, να αγαπηθείς, να μοιραστείς, να γεμίσεις το κενό μιας απώλειας, να ορίσεις έναν δικό σου τόπο (όχι απαραίτητα γεωγραφικό), να γευτείς κάτι αληθινό, να ελπίσεις σε μια δεύτερη ευκαιρία, αυτό είναι το ζητούμενο για τους χαρακτήρες στο φιλμ του Γκράιτσερ, αν όχι για όλους μας, οπουδήποτε. Και η μυρωδιά αυτών των θέλω, διαποτίζει την οθόνη σε μια ταινία που μιλά με λιγισμό αλλά και μια κάθε άλλο παρά απλοϊκή απλότητα για μερικά από τα βασικά ζητούμενα αυτής της ζωής.

Και κάπως έτσι η «Μυστική Συνταγή» ξεπερνά τους περιορισμούς της φόρμας ενός τυπικού crowd-pleasing μελοδράματος, μιλώντας με έναν ήσυχο μα κοφτερό τρόπο για το πώς επιβιώνεις από το σωρωτικό κύμα μιας τραγωδίας και δεν φοβάται να αγγίξει περιοχές ακόμη και πολιτικές (από τις κοινωνικές και θρησκευτικές διαφορές, μέχρι την ρευστή φύση της επιθυμίας), ζυμώνοντάς τες σε ένα ιδιαίτερα φορτισμένο κι εξαιρετικά ευαίσθητο φιλμ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

OFIR RAUL GRAIZER

Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος και Μοντέρ, που γεννήθηκε στο Ισραήλ το 1981. Σπούδασε Κινηματογράφο στο Ισραήλ και γνώρισε διεθνή αναγνώριση κυρίως από τη σκηνοθεσία αρκετών ταινιών μικρού μήκους. Το Cakemaker είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του.

Φιλμογραφία: 2017 The Cakemaker, 2015 La Discotheque (Short), 2011 Hinter dem See (Short) (co-director), 2009 Dor (Short), 2007 A Prayer in January (Short).